

UITVERKOPEN

artikelen VI. 22 tot VI. 24 van boek VI van het Wetboek van economisch recht (WER) betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming)

Deze nota werd opgesteld om u te helpen de wettelijke bepalingen inzake uitverkopen gemakkelijker te begrijpen. Ze kan in geen geval de wettekst vervangen.

Het woord "uitverkoop" is als het ware een beschermde benaming. Een verkoop die geschiedt onder deze benaming laat veronderstellen dat de onderneming zijn voorraad of een deel ervan op een versnelde wijze verkoopt. Een onderneming mag alleen onder deze benaming of onder een gelijkaardige benaming verkopen, als zij zich in één van de 9 gevallen bevindt die op beperkende wijze zijn opgesomd in artikel VI.22 WER.

☞ In welke gevallen kan men overgaan tot uitverkoop?

1. "de verkoop heeft plaats ter uitvoering van een rechterlijke beslissing".

Hiermee bedoelt men de beslissingen van de rechtbank die de uitverkoop bevelen of ertoe aanleiding geven. Dit geval kan zich voordoen bij faillissement.

2. "de erfgenamen of rechtverkrijgenden van een overleden persoon die een onderneming uitbaatte, stellen hun verworven voorraad uit die onderneming geheel of gedeeltelijk te koop".

Na het overlijden van een persoon die een onderneming, als natuurlijke persoon, uitbaatte, zijn de erfgenamen niet noodzakelijk van plan om haar handelsactiviteit verder te zetten. De wet laat toe dat ze de verworven voorraad verkopen onder de benaming "uitverkoop".

3. "een onderneming neemt de handel van een andere onderneming over en stelt de overgedragen voorraad geheel of gedeeltelijk te koop".

Een onderneming die de handelszaak van een andere onderneming overneemt, wenst daarom niet noodzakelijk hetzelfde gamma van goederen verder te verkopen. De wetgever laat in dit geval toe een uitverkoop te houden. Hier is het van belang aan te stippen dat dit geval betrekking heeft op de overname van een handelsfonds en niet alleen de overname van een voorraad.

De uitverkoop mag alleen betrekking hebben op de voorraad van de overlater, de goederen die de nieuwe onderneming heeft aangekocht mogen niet in uitverkoop worden verkocht.

De verwerving van de aandelen van een vennootschap vormt geen overname van de handel. Het gaat hier immers alleen om een wijziging in het aandeelhouderschap van de onderneming.

4. "een onderneming die haar activiteit stopzet, stelt haar gehele voorraad te koop, en heeft tijdens de drie voorafgaande jaren geen gelijkaardige goederen om dezelfde reden uitverkocht".

Wanneer de onderneming haar activiteit volledig stopt, laat de wet haar toe een uitverkoop te houden, teneinde haar verkoopruimte(n) volledig en op versnelde wijze leeg te maken. Het is belangrijk aan te stippen dat dit geval slechts geldt voor de volledige stopzetting van de activiteit en niet de gedeeltelijke stopzetting. Om dit artikel te kunnen invoeren moet men het vaste voornemen

hebben de activiteit werkelijk en op onomkeerbare wijze te stoppen. Een louter voornemen is niet voldoende.

Er moet dus voldaan zijn aan de dubbele voorwaarde :

- a) de volledige voorraad moet worden uitverkocht,
- b) de onderneming heeft geen uitverkoop van gelijkaardige goederen gehouden tijdens de voorbije drie jaren om dezelfde reden.

5. "een onderneming voert in de lokalen waar zij de goederen gewoonlijk te koop aanbiedt aan de consument, **verbouwingen of opknapbeurten** uit die meer dan 20 werkdagen duren, mits die werken de verkoop onmogelijk maken en de onderneming tijdens de drie voorafgaande jaren geen gelijkaardige goederen om dezelfde reden uitverkocht heeft".

De bedoeling van deze bepaling is de onderneming het mogelijk te maken uit te verkopen, voordat zij overgaat tot belangrijke werken in haar verkooppunt.

Om dit geval te kunnen invoeren, moet de onderneming voldoen aan vier cumulatieve voorwaarden:

- a) de werken moeten een tijdsduur van meer dan 20 werkdagen hebben (zijn werkdagen alle dagen behalve de zon- en feestdagen) ;
- b) tijdens de uitvoering ervan is de verkoop niet meer mogelijk. Bijgevolg zal het verkooppunt gesloten zijn gedurende meer dan 20 werkdagen;
- c) het moet gaan om een detailhandel , de groothandelaars vallen buiten het beschouwde geval;
- d) de onderneming heeft geen uitverkoop van gelijkaardige goederen gehouden tijdens de voorbije drie jaren om dezelfde reden.

6. "een onderneming brengt de inrichting waar zij de goederen gewoonlijk aan de consument te koop aanbiedt, over naar een andere plaats, of zij sluit haar inrichting, mits zij voor de aanvang van de uitverkoop reeds minstens een jaar zal hebben uitgebaat".

Twee verschillende situaties worden bedoeld onder dit punt :

- a) ofwel wordt de vestiging verhuisd naar een andere plaats, wat betekent dat de onderneming de betrokken handel stopzet op het adres dat wordt verlaten;
- b) ofwel sluit de onderneming de vestiging waar zij handel voert.

In deze situaties mag slechts tot een uitverkoop worden overgegaan, wanneer aan een dubbele voorwaarde is voldaan:

- a) het moet gaan om een detailhandel; groothandelaars vallen buiten het beschouwde geval;
- b) de vestigingseenheid die wordt verlaten of wordt gesloten, wordt sinds minstens een jaar uitgebaat.

7. "een ramp bracht **ernstige schade** toe aan de gehele een belangrijk gedeelte van de voorraad van de onderneming".

Dit geval heeft bijvoorbeeld betrekking op waterschade, brandschade of ontploffing.

De voorwaarde is dubbel :

- a) het moet gaan om zware schade, waardoor de goederen sterk aan verkoopwaarde hebben verloren;
- b) de totale voorraad of een belangrijk deel ervan moet deze zware schade hebben ondergaan.

8. "door **overmacht** wordt de activiteit van de onderneming aanzienlijk gehinderd".

Met overmacht wordt een gebeurtenis bedoeld die geheel buiten de wil van de onderneming plaatsvindt en die zij niet kan voorkomen.

Een frequent voorkomende situatie zijn de wegniswerken, die gedurende een lange periode de toegang tot het verkooppunt ernstig verhinderen. De wegniswerken dienen plaats te vinden in de straat waar het verkooppunt ligt.. De uitverkoop kan starten vanaf de begindatum van de werken in de straat tot het einde van de werken, met een maximum periode van 5 maanden.

Na het beëindigen van de werken, dient ook de uitverkoop te worden stopgezet vermits de reden voor het houden van de uitverkoop wegvalt, ook al zijn de 5 maanden nog niet voorbij.

Risico's die inherent zijn aan elke uitoefening van een zelfstandige activiteit kunnen niet als overmacht worden beschouwd; bijvoorbeeld ziekte, financiële moeilijkheden of negatieve bedrijfsresultaten.

9. "de natuurlijke persoon die een onderneming uitbaat, verzaakt elke beroepsactiviteit omwille van **opruststelling (pensioen)** op voorwaarde evenwel dat zij in de loop van het vorige jaar geen uitverkoop heeft gehouden op grond van de in punt 4° bedoelde reden of van de in punt 6° bedoelde sluiting van de inrichting."

Hier gaat het om een grond die enkel door de handelaar, natuurlijke persoon, kan worden ingeroepen, nl. wanneer deze persoon op pensioen gaat. Wanneer hij echter tijdens het voorbije jaar een uitverkoop zou hebben gedaan omwille van stopzetting van zijn activiteit (punt 4) of omwille van sluiting van zijn handelsvestiging (punt 6), zal hij vervolgens niet omwille van pensionering mogen uitverkopen.

☞ **Mag er worden uitverkocht bij overname van de aandelen van een vennootschap?**

Het antwoord op deze vraag is negatief. Het loutere feit dat de aandelen, of een deel ervan, overgaan in handen van een andere persoon (een natuurlijke of een rechtspersoon) wijzigt op zich niets aan de activiteit van de onderneming zelf. Het gaat niet om de overname van een handel van de onderneming, zoals wordt bedoeld onder punt 3.

☞ **Wat is een werkdag ?**

De wetgeving inzake uitverkopen verwijst vaak naar "werkdagen". Met "werkdag" worden alle dagen van de week bedoeld met uitzondering van de zondagen en de wettelijke feestdagen.

Wanneer een termijn, uitgedrukt in werkdagen, afloopt op een zaterdag dan wordt hij verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

☞ **Controle van de uitverkopen**

Bij eventuele controle door Algemene Directie Economische Inspectie moet het altijd mogelijk zijn om te bewijzen dat de uitverkoop die u voert, kadert binnen een van de voorgaande gronden.. Wanneer de reële situatie niet overeenstemt met de ingeroepen grond, begaat de onderneming een strafrechtelijke inbreuk waartegen de Economische Inspectie kan optreden.

☞ **Duur van een uitverkoop**

In alle gevallen, behalve dit bedoeld onder punt 9 (pensionering) bedraagt de maximale duur van een uitverkoop vijf maanden. Wanneer pensionering de reden vormt van de uitverkoop, zal echter gedurende twaalf maanden mogen worden uitverkocht.

Onderbrekingen van de uitverkoop tijdens de termijn hebben geen schorsende werking. Anders gezegd, eenmaal een uitverkoop is aangevat, moet hij vijf maanden later (twaalf maanden later in geval van pensionering) worden beëindigd, ook al zou de onderneming tijdens deze periode een zekere tijd geen uitverkoop hebben gevoerd, of bvb. gesloten is geweest.

☞ **Waar moet de uitverkoop gebeuren ?**

Behalve voor uitverkopen bedoeld onder de punten 1° (rechterlijke beslissing) en 7° (ramp), moet de uitverkoop plaatsvinden in het verkooppunt waar de goederen voor de aanvang van de uitverkoop werden verkocht.

De onderneming die meent deze verplichting niet te kunnen nakomen, mag een afwijking aanvragen. Daartoe moet hij een gemotiveerde aanvraag indienen tenminste 10 werkdagen alvorens tot de verplaatste uitverkoop wordt overgegaan. Deze gemotiveerde aanvraag moet worden gestuurd naar volgend adres :

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE K.M.O., MIDDENSTAND & ENERGIE

Algemene Directie Economische Reglementering
Afdeling Consumenten en Ondernemingen
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
E-mail : HRC.CONS@economie.fgov.be

☞ **Welke goederen mogen worden verkocht in uitverkoop ?**

Alleen de goederen die voor de start van de uitverkoop behoren tot de voorraad van de onderneming mogen in uitverkoop aangeboden worden. Daarentegen mogen de goederen die in consignatie zijn ontvangen niet in uitverkoop worden verkocht, vermits ze niet mogen beschouwd worden als een deel van de voorraad van de onderneming.

Het is ook toegelaten goederen die nog niet behoren tot de voorraad van de onderneming, in uitverkoop te koop aan te bieden, voor zover ze het voorwerp waren van een bestelling die als normaal kan worden aanzien rekening houdend met de omvang en de datum van de bestelling.

Dit is slechts het geval, als de bestelling werd geplaatst

- vóór de rechterlijke beslissing (punt 1°)
- vóór het overlijden van de persoon die een onderneming uitbaatte (punt 2°)
- vóór de ramp (punt 7°)
- vóór de overmacht (punt 8°).

☞ **De overbrenging tussen verkooppunten**

Een onderneming die verschillende verkooppunten heeft, mag geen goederen overbrengen naar de plaats waar de uitverkoop plaats vindt.

Indien de onderneming evenwel een dergelijke overbrenging noodzakelijk acht, kan zij daarvoor een afwijking aanvragen tenminste 10 werkdagen vóór de overbrenging. Deze gemotiveerde aanvraag moet ingediend worden bij het hierboven vermelde adres).

☞ **Welke prijsverminderingen moet men toepassen ?**

De wet verplicht de onderneming die uitverkoopt de prijzen van zijn goederen te verminderen. Deze vermindering moet effectief zijn, maar de wet voorziet geen minimum of maximum voor deze vermindering. Bijgevolg is de onderneming verplicht gedurende de volledige looptijd van de uitverkoop verminderde prijzen toe te passen en het toegekende prijsvoordeel aan te duiden.

De wettelijke sperperiode (is de periode van één maand voor het begin van de solden) is niet van toepassing op uitverkopen verricht overeenkomstig de artikelen VI.22 tot VI.24. Bijgevolg mag men tijdens deze periodes aankondigen dat een uitverkoop plaatsvindt en mag men doorstreepte prijzen of kortingspercentages vermelden.

☞ **Verkoop met verlies**

Tijdens een uitverkoop kan een onderneming de goederen, die het voorwerp zijn van een uitverkoop, met verlies verkopen (verkoop onder de bevoorradingprijs).

☞ **Reclame**

In elke reclame (dagbladen, televisie, radio, uitstalraam,...) in verband met een uitverkoop moet de begindatum van de uitverkoop worden vermeld.

De datum van aanvang van de uitverkoop moet ook worden vermeld op elke aankondiging, dus ook bvb. op de aankondigingen die in het verkooppunt worden aangebracht.

Nochtans mag de onderneming nooit gewag maken van enige toelating, aangezien de wet inzake uitverkopen geen aanvraagplicht oplegt. Gewag maken van een toelating kan als misleidende reclame beschouwd worden.

☞ **Zijn er formaliteiten na te leven vooraleer een uitverkoop aan te vangen ?**

Vroeger moest een onderneming voorafgaandelijk een melding doen aan de FOD Economie. Deze formaliteit is afgeschaft sedert 31 mei 2014. Er moet dus geen mededeling meer gebeuren, maar de onderneming zal steeds het bewijs moeten kunnen leveren dat zij zich in een van de hypothesen bevindt die een uitverkoop wettigen en dat zij de regels naleeft die gelden bij uitverkoop (prijsvermindering, maximale duur, goederen die reeds in voorraad waren, vermelding van de begindatum, enz.).
